

ÅRSBERETNING & REGNSKAB 2016

Gudhjem By- og Mindeforening

Gudhjem By- og Mindeforening
Stationsvej 1
3760 Gudhjem

www.gudhjembyogmindeforening.dk
gudhjembyogmindeforening@gmail.com

Forsidebillede:

Portør Clausen ved toget, der er klar til afgang fra Gudhjem Station. Ca 1930.
Ved årets 100 års-jubilæum for Almindig Gudhjem Jernbane blev dette foto anvendt på både plakat, bannere, brochure og indbydelser.

**Ordinær generalforsamling
Mandag 7. marts 2017 kl. 19:30 på Gudhjem Museum**

Dagsorden

- 1: Valg af dirigent
- 2: Beretning 2016
3. Regnskab 2016
4. Valg
  - a. Bestyrelsesmedlemmer
På valg er: Bitten Danig (modtager genvalg)
Jørgen Koefoed
Birgitte Jallo
Verner Jensen
  - b. Suppleanter
På valg er: Maj-Britt Löwe Clausen
  - c. Revisor
På valg er: Rønne Revision
5. Kontingent 2018
Bestyrelsen foreslår uændret 100 kr. / person
6. Indkomne forslag
7. Eventuelt

**Med venlig hilsen
Bestyrelsen**

Årsberetning for 2016

Ved generalforsamlingen i 2016 var der nyvalg til Johan Lorentzen som bestyrelsesmedlem og Hanne Strøby som suppleant.

Bestyrelsen konstituerede sig efterfølgende med formand: Birgitte Jallov; næstformand: Jørgen Jespersen; kasserer: Hans Jørgen Jensen og sekretær Bitten Danig. Øvrige bestyrelsesmedlemmer: Kirsten Laurberg Lund, Jørgen Koefoed, Hans-Martin Bloch, Johan Lorentzen og Verner Jensen. Suppleanter: Maj-Britt Löwe Clausen og Hanne Strøby.

Formanden måtte på grund af alvorlig sygdom træde et skridt tilbage i eftersommeren og næstformanden har siden da varetaget formandsopgaverne.

Økonomisk godt år med mange besøgende på museet

Foreningens regnskab for 2016 lander med et lille overskud på ca. 11.000 kr. mod sidste års underskud på ca. 8.000 kr. Den samlede omsætning udgør godt en kvart mio. kr., og heraf udgør det årlige driftstilskud fra Bornholms Regionskommune knap 50%. Der skal ikke herske tvivl om, at museets drift er afhængig af det kommunale driftstilskud. Gudhjem Museum er ikke en helt billig "dame" at holde i stand, men heldigvis har hun det rigtig fint©.

Året startede ellers med noget af en udfordring. Museet blev ramt af en alvorlig frostsprængning og efterfølgende vandskade. Omkostningerne løb op i ca. 150.000 kr., hvoraf Bornholms Brand heldigvis dækkede hovedparten, men det gav os en merudgift på ca. 25.000 kr., der dog delvist dækker over valgte forbedringer i forlængelse af istandsættelserne efter frostsprængningen.

Besøgstallet steg med næsten 15% i forhold til 2015 til knap 5.000 gæster – det højeste besøgstal i mange år, og entre-indtægten blev øget med ca. 40% til 100.000 kr. En forenklet billetstruktur med enhedspris for alle voksne, samt gratis entre for børn har været medvirkende til det flotte resultat, - men først og fremmest må det øgede besøgstal tilskrives det meget aktive år med hele 10 udstillinger.

Foreningen havde ved årets udgang 446 medlemmer, hvilket bestyrelsen anser som tilfredsstillende ovenpå de foregående års turbulens. Bestyrelsen har desuden været i kontakt med medlemmer på vores liste, som ikke havde været aktive i nogle år, for at høre, om og hvordan de kunne tænke sig at være medlemmer, eller om vi skulle betragte dem som udmeldte.

Fritids- & Kulturpuljen samt Lokalsamfundspuljen

Foreningen modtog i 2016 ca. 44.000 kr. via den fælles aftale mellem Bornholmske Borgerforeningers Samvirke og Bornholms Regionskommune til fordeling blandt byens initiativtagere og til at forskønne lokalområdet. I tæt samarbejde med alle byens foreninger, blev pengene fordelt til følgende aktiviteter: Musik over Gudhjem, Bornholms

Gadeteaterfestival, Gudhjembanens 100 års jubilæumsudstilling, byens nye teaterscene Undreværket, fælles lydudstyr for byen, Jul i Gudhjem Mølle, 10 stk. ekstra jern-juletræer (så vi nu har 20 træer der står og lyser byen op) samt belysning på byens store juletræ, - der i øvrigt blev doneret af Nordea.

Drift 2017 tegner godt

Kommunens tilskud til foreningens drift af museet blev fastholdt ved kommunens budgetlægning for 2017 og dermed kan vi i foreningen fortsat lave udstillinger om bornholmsk og ø-relateret kunst og kunsthåndværk, som et bidrag til øens kulturelle mangfoldighed. Samtidig satser bestyrelsen på at øge synligheden af vores lokalsamfundsarbejde i håbet om, at endnu flere i nærområdet vil bakke op om foreningens arbejde via et medlemskab.

Den 1. november stod Kirsten L. Lund og Hans Jørgen Jensen for et tilflytter-arrangement med præsentation af byens foreningsliv mm. Der deltog 17 interesserede.

Der var mange udstillinger i 2016

Ikke mindre end 10 særudstillinger kunne Gudhjem Museum byde på i 2016. Den første åbnede 20. marts og den sidste sluttede 30. oktober. En udstillingsperiode på næsten 7 1/2 måned. Den længste udstillings-sæson i museets snart 50-årige historie!

Udstillingerne omfattede:

- **Årets Bornholmske Pressefoto 2015/16.** 20. marts til 17. april i Udstillingshallen.
- **Bornholms Tidende 150 års jubilæum.** 50 markante forsider fra de mange år avisen er udkommet. *Samtidig i Stationsbygningen.*
- **Textilmesse** med vævere, strikkere, filtere og patchworkere fra hele øen. *21. til 24. april i hele museet.*
- **Earthbound.** Eva Brandt, Lone Schiøtz Nielsen, Hans Henning Pedersen, Barbara Sørensen og Ben Woodhams. *5. maj til 29. maj i Udstillingshallen.*
- **Melsted-maleren Aage Backhausen [1908-1966]** med en række værker fra både Bornholm og Italien. *Samtidig i Stationsbygningen.*
- **Ole Christensen i Sten og Streg.** En lang række mindre arbejder af Bornholms berømte billedhugger Ole Christensen [1932-2000], selv tidligere mangeårigt bestyrelsesmedlem. *11. juni til 24. juli i Udstillingshallen.*
- **Gudhjembanen 100 år.** *27. juni til 30. oktober i Stationsbygningen.*
- **Rigmor Mydtskov [1925-2010].** Portrætfotos samt scenebilleder fra Det kongelige Teaters forestillinger, suppleret med scenebilleder udført af sønnen Martin Rønne Mydtskov. *30. juli til 28. august i Udstillingshallen.*
- **Glas på Bornholmsk** med de 7 glas-kunstnere, som er medlem af ACAB , Arts & Crafts Association Bornholm, parallelt med European Glass Context 2016 på Bornholms Kunstmuseum og Grønbechs Gård. Udstillingen var også åben under Kulturugen. *10. september til 25. september i Udstillingshallen.*
- **Svaneke censurerer Gudhjem.** 3 Svanekekunstnere - Jane Hamilton, Johanne Thirslund og Peter Hiort - udvalgte 44 af de indsendte værker af 17 kunstnere

bosiddende i postdistrikt 3760. 9. oktober til 30. oktober i Udstillingshallen.

Lokalhistorisk arbejde med hovedvægt på Gudhjembanens jubilæum

Gudhjembanens 100 års jubilæum den 27. juni var en kærkommen lejlighed til at beskæftige sig med den gamle jernbanebygning, først og fremmest ved en omfattende udstilling i stationsbygningens stueetage med masser af fotos, tekst og tog-rekvisitter. Udstillingen blev skabt af en arbejdsgruppe fra bestyrelsen suppleret med DBJ-specialisten Bent Boesen, og med venlig bistand af flere andre. Sponsorer var Sparekassen Bornholms Fond, Kunst- og Kulturrådet i BRK og Bornholms Brand. En privat sponsor muliggjorde, at vi i samarbejde med BRK, Teknik&Miljø kunne lave en brostensmarkering af den oprindelige drejeskives placering på græsarealet over for museet.

100 årsdagen for banens åbning den 27. juni blev fejret med pomp og pragt og taler af blandt andet formanden for Kultur- og Fritidsudvalget Erik Lund Hansen. Rønne Byorkester havde indøvet Lumbyes 'Jernbanedampgalop' og Restaurant Brøddan og Dagli'Brugsen havde sponsoreret henholdsvis canapéer og champagne. Som prikken over i'et skinnede solen på de over 100 fremmødte gratulanter.

Bent Boesen skrev og redigerede et lille hæfte med historien om banens historie som vi har udgivet i samarbejde med DBJ-museet i Nexø.

I april holdt Agnete Bjerregaard Hansen et foredrag om sin opvækst på Bodilsker og Gudhjem Station, og i juli var der 3 gange en rundtur i stationsbygningen med Agnete, som fortalte om dagligdagen på stationen i hendes barndom. I Kulturugen kom arkitekt Jørgen Hegner Christiansen og fortalte levende om Gudhjembanens særprægede arkitektur og samtidens syn på denne.

Som led i det årlige store Halloween-arrangement i efterårsferien i Gudhjem, stod foreningen for en uhyggelig byvandring "Spooky Aftentur", hvor tre "hekse", Lone Petersen, Sanne Bloch og Kirsten L. Lund, førte an i løjerne. Mange gudhjemboere havde klædt sig ud og spillede med hele vejen ned gennem byen. Der deltog 500-700 børn og voksne i turen.

I november havde vi foredrag med fem af vores ældre medlemmer, der fortalte om årene 1940 -1946 i Gudhjem; om rationering, vareknaphed, mørklægning, og oplevelser med både tyskerne og russerne. Rigtig mange ville høre på, så vi måtte hente ekstra stole frem.

I december havde vi julekalenderlåde den 8. december. I år var det baptisternes jul i Gudhjem, der var omdrejningspunktet. Maj-Britt Löwe Clausen fortalte om sin barndoms jul. Der blev sunget, danset omkring juletræet og leget. Derefter var der varm kakao, mandariner og småkager.

I efteråret havde Lokalhistorisk Gruppe besøg af Ellen Pedersen, der havde en del kortfilm optaget i Gudhjem fra 1950'erne til 1970'erne. Disse film vil vi naturligvis viderebringe, dels via vores hjemmeside og facebookside og ved kommende medlemsaftener.

I 1997 -2002 blev mange gudhjemboere interviewet til kassettebånd. Flemming

Svenningsen er i gang med at digitalisere disse interviews – et kæmpe arbejde. Vores plan er, at disse interviews skal indgå i museets historiske udstilling på 1.sal.

Gudhjem Arkivet på 1. sal har i efteråret haft åbent onsdage kl 14- 16; tre til fem personer har deltaget løbende i det lokalhistoriske arbejde med at arkivere og sortere. Vi er ved at få lavet en mere overskuelig og tidssvarende hjemmeside, der forhåbentlig er klar i april 2017.

Bygruppen - især trafik, parkering og havnevedligeholdelse

Gruppen holdt i foråret et opfølgende møde med Teknik & Miljø, hvor vi fremlagde en lang række forslag til forbedring af trafik- og parkeringsforholdene om sommeren. Det blev fulgt op af en besigtigelse og aftaler om tiltag, der blev gennemført inden sæsonstarten. Men flere af forslagene havde kommunen ikke nået at tage stilling til og derfor har vi fulgt op i efteråret, hvor Flemming Willum er vores kontaktperson til kommunen.

I efterårets løb har vi udarbejdet en foreløbig liste over helårshuse, der efter vores mening står tomme. I 2017 vil vi afklare hos kommunen, hvilke af disse, der uretmæssigt ikke bebos, og derefter vil vi rette henvendelse til ejerne.

I november har vi haft et møde med kommunen om navngivning og skiltning af gænger og stier i Gudhjem. Vi afventer nu kommunens endelige afklaring, så skiltningen kan gennemføres. Også en række bænke vil blive fornyet og et nyt gelænder kommer op på Åsen efter borger-ønsker.

En særlig indsats er gjort af Hans-Martin Bloch og Johan Lorentzen som foreningens repræsentant/suppleant i Havnebrugerrådet i forbindelse med kommunens planer for vedligeholdelse af Nørresand havn og Gudhjem havn. Ud over en detaljeret byggeteknisk rapport om behovet for vedligeholdelse af de to havne, er det blevet forhindret at der i Nørresand etableres skrån timer i stedet for murene langs havnekajen. Ved Gudhjem Havn etableres gangbro langs kajen ved den østlige inderhavn, og der pågår drøftelser med kommunen om istandsættelsen af molen ud mod havet.

Bygningsgruppen

I 2016 har vi - ud over reparationerne som følge af den nævnte vandskade – fået merisoleret over loftet i foyeren. Der er monteret ekstra lamper mod P-plads og de gamle lamper mod vest er sat i stand. De tænder alle via et skumringsrelæ, så der er lys på museet i de mørke timer; det medvirker til oplevelsen af en hyggelig oplyst bygning, og energiomkostningerne er yderst beskedne.

På den fælles vedligeholdelsesdag i august fik vi ryddet op i magasinet. Bygningen blev hovedrengjort, facader efterkalket, tagrender rens et og der blev foretaget småreparationer. Affugter i billedmagasinet fik fast afløb, så beholderen ikke skal tømmes løbende.

Varmestyringen, der blev etableret i 2015, er blevet forbedret ved, at radiatorer nu er låst,

så regulering kun kan ske via elektronikken i anlægget; det har virket perfekt, og medfører besparelser på driften.

I sommerhalvåret er museets P-plads ofte optaget af turister, så museets gæster må finde anden parkering. Derfor har vi opsat et skilt midt i den brede indkørsel. Vi må indrømme at det ikke er det kønneste, men det bliver respekteret, så der nu er bedre plads til gæster til museet.

Billettørgruppen

Museet har også i denne sæson haft en gruppe engagerede billettører, der ligesom alle andre i foreningen er ulønnede. Takket være den ændrede daglige åbningstid har det ikke været så svært at besætte vagterne - til trods for rigtig mange, velbesøgte udstillinger.

Foreningens tradition med at give billettørerne en udflugtsdag, som tak for deres store arbejde, viste sig ikke at være en god ide. I september holder mange ferie, så for få tilmeldte sig. I stedet valgte bestyrelsen at invitere til julefrokost den 22. november på Klippen til amerikansk Thanksgiving middag - og det var en stor succes - både med hensyn til tilmelding og maden, så måske det skal være en nye tradition.

Gudhjemprisen 2016

Ved årets generalforsamling overrakte **Hædersprisen** til familien Nybirk, for deres utrættelige indsats for at styre, administrere og drive Scala Gudhjem gennem mange år; en biograf som kører med frivillig arbejdskraft og som viser film 360 dage om året.

Forskønnelsesprisen gik til ejerne af Kaffeslottet for den meget smukke og nænsomme restaurering af Kaffeslottet, som jo er en markant og særegen bygning i bybilledet. Prisen blev overrakt ved en lille ceremoni på Kaffeslottet i juni.

Bestyrelsen har ikke fundet grundlag for at uddele priserne i 2017.

Kommunikation, medlemsinddragelse og hjemmeside

Der er i årets løb udsendt 3 nyhedsbreve pr mail til medlemmerne og adskillige invitationsmails om udstillinger og foredrag mm.

Det årlige debatmøde om foreningens drift var planlagt til november, men måtte udskydes på grund af anden aktivitet. Det blev i stedet afviklet den 12. januar i år.

Det glæder bestyrelsen, at der er så mange, der slutter op om arbejdet i arbejdsgrupper, og ved driften af museet, mens andre træder til ekstraordinært ved store arrangementer, som f.eks. Halloween-gyset og Jubilæumsarrangementet. Vi anslår at ca. 10 % af byens borgere deltager aktivt i foreningens aktiviteter på en eller anden måde.

Foreningens hjemmeside fungerer, men vi kan godt bruge en aktiv web-master!

Gaver til museet og Gudhjem arkivet

Foreningen har i løbet af året modtaget 2 malerier: Et billede fra Nørresand af H. P. Haagensen (1884-1958), doneret af Jens Thomsen, Rønne og et gadeparti fra Gudhjem af Johan Ulrik Bredsdorff (1845-1928), doneret af Gerda Jensen, Gudhjem.

Gudhjem Arkivet har fået indleveret en del ting i løbet af året, og vi har modtaget tre gaver i forbindelse med jernbaneudstillingen: Agnete Bjerregaard Hansen, Rønne har doneret en gine, Kirsten og Bent Boesen, Svaneke har doneret en model af Østerlars Station og Bent Haarbæk, Aakirkeby har doneret en original jernlåge fra et DBJ-tog.

Afslutning og tak.

Der skal lyde en stor tak til Bornholms Regionskommune for det årlige tilskud til Gudhjem Museums drift, og en varm tak til alle årets udstillere og de ovennævnte gavegivere. Endvidere megen tak til alle billettører, til aktive i vores medlemsgrupper, plakatomdelere, græsplænepasser osv og alle andre gode hjælpere, der sammen med bestyrelsen har skabt årets resultater. En særlig tak i år skal gå til Bornholms Brand, BRKs Kunst- og Kulturråd, Sparekassen Bornholms Fond og andre sponsorer samt til Bent Boesen, som muliggjorde særudstillingen om Gudhjembanens 100 år.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen

Birgitte Jallov Formand	Jørgen Jespersen Næstformand	Hans Jørgen Jensen Kasserer	Bitten Danig Sekretær
Kirsten L. Lund	Jørgen Koefoed	Verner Jensen	Hans-Martin Bloch
Johan Lorentzen	Maj-Britt Löwe Clausen (suppl.)		Hanne Strøby (suppl.)

Der er indtil nu planlagt 9 udstillinger i løbet af 2017.

Her løfter vi sløret for de første.

Vi åbner sæsonen med hele 3 udstillinger samtidig:

ÅRETS BORNHOLMSKE PRESSEFOTO 2016/17

Vi hylder det bornholmske pressefotografi med 60 af de bedste fotos fra 2016 udvalgt i samarbejde med Bornholms Tidende. Ved ferniseringen lørdag den 1. april kl 13 afsløres Årets Bornholmske Pressefoto. Udstillingen har herefter **åbent hver dag kl 13-17 til og med søndag 7. maj.**

I Stationsbygningen vil en af de bedste bornholmske fotografer, Justine Høgh, præsentere nye optagelser under titlen **MODERNE STILLEBEN**, samtidig med at vores store OLUF HØST skitsesamling vil komme op i vestibulen.

Og endelig åbner vi en permanent udstilling om **GUDHJEM STATIONs HISTORIE**.

Derefter følger:

TEXTIL-UDSTILLING i Bededagsferien

Som sidste år udstiller Gudhjem Væveforening vinterens arbejder og de får som sidste år følgeskab af øens strikkere, filtere og patchworkere. **Fernisering torsdag 11. maj kl. 14-17.** Herefter **åbent hver dag kl. 13-17 til og med søndag 14. maj.**

KUNSTRUNDEN 2017 i Kristi Himmelfartsferien

For andet år i træk løber **Kunstrunden** af stablen. Det er Destination Bornholm, der står bag arrangementet, hvor kunstnere på Bornholm kan åbne deres værksteder og atelier for besøgende. Det sker hen over fire dage med start på Kristi Himmelfartsdag 25. maj. Gudhjem Museum lægger lokaler til en storstilede åbning, hvor hver deltagende kunstner får lov til at udstille ét værk med et dertil hørende kort over, hvor deres øvrige værker befinder sig. Sidste år deltog 88 kunstnere, og der bliver formentlig ikke færre i år.

Fernisering torsdag den 25. maj kl. 14-17. Herefter åbent hver dag kl. 13-17. **Sidste dag søndag 18. juni.**